

KAVINAVINA

Kabovitouula

Mapilana *Bukila Kavinavina* pilalima wosi ikavinavinasi paila Yerusalem kala katudadaimi 586 BC, deli makwaina tuta igau oluvi saina mwaugaga deli goli tomotala kasi katupipi. Ilagoli pilamwaidona mapilana buki bigala ikav- itusi si valam deli si ninamwau, tuvaila bitabani si dubumi baisa Yaubada deli goli si pikwaku paila tuta igau bima Yaubada bikoli la tomota.

Avai tuta mina Yudia ipakapakasi mwada bilu- luwaisi ammakawala Yerusalem eikatudidaimisi wa taitu makwaina 586 BC, ikikalawasi mapilana *Bukila Kavinavina* ivigakaisi tuta makwaina kala kaboluluwai.

Buki kala katumimisa

Kala ninamwau Yerusalem 1.1-22

Guyau la mipuki baisa Yerusalem 2.1-22

Mipuki deli pikwaku 3.1-66

Yerusalem kala dadaimi 4.1-22

Nigadela nokapisi 5.1-22

Kala ninamwau Yerusalem

¹ O kapisila Yerusalem, itutu nanogu eivilouwokuva, omitibogwa saina viloukabalaki!

Isim kala kamaiaaba e lagailaga makawala natana nakakau eisigumalawa.

Mavilouna vilouguyau, mitaga baisa tuta tomo- tala komwaidona bogwa eikatupipaisi.

- ² Bogi komwaidona iuvalam wala, e mitilagila tadoki avaka kaisabwibwi.
Mavilousina lubailabogwa saina bidugaga,
mitaga gala viloutala itovilaki paila bivisi-
moli Yerusalem.
E mavilousina la kaiyala mitaga bogwa
eitotubulokaisi mavilouna e eivigakaisi
tilaulela.
- ³ Tomotala Yuda ikatupipaisi gala availa bipilasi,
e isilavaisi si valu.
Matausina isipwalasi valu ituwoli,
mapaila gala ambaisa ibanaisi si kabosisu
bwaina -
kasi tilaula ivaulaisi ivapataisi, mapaila gala
kabosakaula.
- ⁴ E baisa tuta gala wala availa imaima ititap-
waruru wa Bwala Kwebumaboma wa yam
makwaisina kwebumaboma.
Kapugopugula minasina eiusiwosisi baisa
ilumkolaisi mmayuyu,
e tolula gagabila bikikayagigilasi wala.
Makaduyosina kalapisilela valu kaduyouku-
wokuva wala eitotusi,
e Saiyoni kala lumkola saina mmayuyugaga
sainela.
- ⁵ Yerusalem kala tilaula bogwa eitomgwagasi;
matausina bogwa leiyoulisi mavilouna e
leikaraiwogaisi.
Guyau bogwa leivigaki Yerusalem eiboda
kala mmayuyu
paila tomotala si mitugaga.

E viloumgwala bogwa eiyosisi eilauwaisi okatupipi.

6 Yerusalem valu kwaimitabwaila kala gigisa bogwa eitamwau.

E tokaraiwogala komwaidona makawala diya

minasina eimmaki uwosi molu.

E si peula makateki biwokuva

tutala bisakaulasi metoya matausina toweiga.

7 E baises tuta Yerusalem viloudidadaimi wala eitogumalawa,

eikikayoyu avaka kala kwaimitabwaila omitibogwa.

Avai tuta tilaula eiyoulisi mavilouna, gala wala availa isisu bipilasi.

E kala tilaula iyosokanaisi mavilouna paila la kapusi.

8 Kala kamaibaba bogwa leiwokuva;

ivigakaisi makawala viloububagewa,

e mapaila ivakaluwouwaisi wala.

Yerusalem eikikayagigila wala deli la pulummosila.

Yerusalem bogwa leiyogwali titoulela

metoya mitugaga makwaisina saina gaga.

9 Mavilouna la mitugaga omilakatila wala tagigisi,

mitaga gala wala ikaiki wowola paila kala mmayuyu mwau.

Kala kapusi saina wala gaga; e gala availa
ibodi bivisimoli.
Kala titaula bogwa eitomgwagasi,
mapaila idou baisa Guyau kidamwa bi-
nokapisi.

10 Kala tilaula ilebwaisi veiguwala valu
viloumwaidona.
E tomotala isisuaisi igigisaisiga eikwaikwa-
iasi wa Bwala Kwebumaboma,
makwaina Guyau eikabomi gala bisuvisi
matausina gala mina Yudia.

11 E tomotala binainevisi k'asi deli wala si
kayagigila;
si veiguwa igimlokaisi k'asi paila bisisuaisi
tomwamova.
Mapaila Yerusalem ivalam; kawala,
“Mwa Guyau, kugisaigu, kuvitusi ulo ni-
namwau.”

12 E la valam baisa availa availa bililoulasi
okadaula,
kawala, “Kugisaigus'e!
Mmayuyu makwaina lalumkoli
gala wala availa ilumkoli avai tuta goli.
Mmayuyu makwaina lalumkoli
metoya baisa Yaubada avai tuta bigibuluwa.

13 “Iwitali kova metoya walakaiwa leima,
e kova makovana igigabu olumoulegu.
Ileiya agu sikula e ilavaigu ala akanawa
opwaipwaia.

Oluvi isilavaigu deli wala agu mmayuyu
aiyokwai e ilaga.

- 14 “E komwaidona ulo mitugaga iselavi ila gulinidesi;
e isaila okaiyogu, e mokaila wala itomataigu.
E Guyau ikasalaigu baisa agu tilaula
e gala wala ibodaigu bapeula.
- 15 “E Guyau iyosokani wala komwaidosi ulo
tokwabilia topapeula;
iwitali budotala tokwabilia paila bikatudo
mwaishi agu viloumgwa tubovau.
Ivapupoi ulo tomota makawala waini
kaiuwala okabopola bivapupoiyaisi.
- 16 “Baisa uula mitilagigu tadoki avaka kaisabwibwi.
E gala availa gagabila bivisimolaigu;
gala availa gagabila bikatuviluwi wowogu.
Tilaula bogwa eiyouligusi,
e ulo tomota si guguwa gala wala avaka
ikesa.
- 17 “Ka, avitukoli yamagu, mitaga gala wala availa
bipilasaigu.
Guyau bogwa eimai agu tilaula e itoulaigusi
itopataigusi;
matausina eivigakaigusi makawala mavilousina
viloububagewa.
- 18 “Mitaga Guyau matauna toduwosisia,
paila yeigu gala akabikuwoli matauna.

E tomota ambaisa ambaisa, kunakaigalai-
gusi;
kugisaigusi deli agu mmayuyu.
Ka, ulo tomota tubovau tauwau deli vivila
bogwa leikatupipaisi leilauwaisi okatupipi.

19 “Ka, adou mavilousina ulo kaiyala mitaga
ipakaisi,
gala magisi bipilasaigusi.
Ulo tolula deli ulo tokaraiwaga eikikaligasi
wala olopola valu,
tutala matausina inainevisi k’asi paila bi-
sisuaisi tomomova.

20 “O ulo Guyau, kugisi agu mmayuyu,
deli nanogu kala mmayuyu sainela!
Paila wala ulo mitugaga
ninamwau bogwa leiyomwauwaigu.
Katumata leikaligiaki olopola valu;
makawala goli olopola bwala kwaitala
kwaitala eikikaligasi.

21 “Kulagi ulo kayagigila, gala availa isisu paila
bivisimolaigu.
Agu tilaula imwasawasi paila lokukwatu-
douwauwaigu.
Nani kuyomitali m yam makwaina lokukwa-
totila;
kuvigaki agu tilaula bibodasi mmayuyu
makawala yeigu lalumkoli tuta baisa.

22 “Kukwamogi matausina paila komwaidona si
mitugaga makwaisina leiuvagaisi;

kumipuki matausina makawala lokumipuk-
waigu paila ulu mitugaga.
Yeigu deli wala agu mmayuyu lakakayagig-
ila,
e eivigaki eibulokatuwolaigu wala.”

2

Guyau la mipuki baisa Yerusalem

- ¹ Metoya Guyau ola gibuluwa dudubalela
ikuboli viloumwaidona Saiyoni.
E avaka visigala kala gigisa makawala
labuma guyugwayula
bogwa leivigaki eimila dubilawawa wala.
E wa yam makwaina eigibuluwa
matauna isilavi la Bwala Kwebumaboma
goli.
- ² Guyau eikatudidaimi komwaidona mavilousina
valu olopola Yuda,
gala wala deli la nokapisi.
Deli ivadidaimi makwaisina bolesi kabilia
mwada valu kala kabokwala.
Matauna iyomsili Yuda kabokaraiwaga
deli goli kala tokwaraiwaga komwaidosi.
- ³ Metoya ola gidimleiya matauna ikatudidaimi
mina Isireli si peula.
Matauna ivigili yamala avai tuta kama
tilaulasi leimakaiamasi.
La gidimleiya baisa yakamaisi makawala
kovatala kova,
leivakakovi vavagi komwaidona.

- 4 Matauna leiyamwasaimasi okaiyala makawala
goli tilaula yakamaisi.
Matauna ikatumati komwaidosi toulemasi,
matausina goli uulela ma mwasawasi.
E yakamaisi lakasisuaisi olopola Yerusalem
kalumkolaisi tigininila la gibuluwa
makawala kova.
- 5 E Guyau eivigaki Isireli makawala tilaula,
e bogwa eikodidaimi mavilouna.
Makwaisina bolela kabilia deli makwaisina
ligisa
ikodidaimi wala imoi iligaim.
Matauna bogwa eiyomiyuyu sainela tomo-
tala Yuda.
- 6 E ikatudidaimi Bwala Kwebumaboma
makwaina ma kabotapwarorusi;
matauna bogwa eikatubodi makwaisina
yam kwebumaboma
deli goli yam Sabate.
E guyoula valu deli tolula ilumkolaisi lutula
la gibuluwa.
- 7 E Guyau bogwa eipaiki la kabogwabu lula
deli eisilavi la Bwala Kwebumaboma.
Matauna eiulisali tilaula bivakubalaisi kalila
valu.
Mapaila matausina igovasi govala tomgwaga
ambaisa omitibogwa lakatitapwarorusi deli
ma mwasawasi.
- 8 Guyau bogwa eitobu nanola paila kalila Saiyoni
ibodi bidadaimi;

mapaila matauna ivisaikoli makwaisina
paila binikoli ammakawala kala siniveka
kodadaimi.
E bolela vatoi makwaisina deli kalila valu
tuta baisa kwedidadaimi wala eikanuk-
wenusi.

⁹ E kalapisilela bogwa eividuboli wawa,
e youdulela ikatumimisaisi wala.
Valu guyoula deli goli kaidadala valu
bogwa leikatupipaisi leilauwaisi okatupipi.
E Yaubada la Karaiwaga gala wala ivitulok-
isi,
deli tovitoubobuta gala wala avai kilisala
igisaisi metoya baisa Guyau.

¹⁰ Tommoyela Yerusalem isikulukululusi wala
opwaipwaia gala vitakaula,
e ikumsi koula deli isikamsi si saigala.
E tubovau vivila isikulukululusi wala.

¹¹ Matagu bogwa eisupilaki valam,
e nanogu saina mmayuyugaga sainela.
Bogwa lasomata ninamwau,
paila ulo tomota bogwa eidaminasi.
Gugwadi deli pwapwawa eimitamata wala
uwosi olopolo valu.

¹² Mesinaku bikapulokaisi baisa inisia kawasi,
“Bakam, bamom.”
Magudisina eiuwaki molu olopolo valu
makawala matausina availa eikagagumasi;
E oyumasi wala inisia magudisina ikikaligasi
goli.

- 13 O Yerusalem, ulo viloukeya Yerusalem, avai vavagi ibodi balivali?
Ammakawala bavigaki bavisimolaim?
Gala avai tuta availa ilumkoli mmayuyu makawala yoku lokulumkoli lagaila.
Kam mmayuyu saina vakaigaga makawala goli bolita gala isim katupwaila.
Gala wala ambaisa m pikwaku.
- 14 Matausina m tovitoubobuta gala wala biv-itokaisi tolosila si vitoubobuta, bisipulokaimsi wala;
si katuloluta ikatigamwaisi wala lopom paila gala avai tuta ikamitulaisi m mitugaga.
Isinapwaimsi wala mwada gala bikaiki wowom paila bukuninavila.
- 15 Tomota bililoulasi bigigisaimsi deli wala si yousokana.
Matausina ikatugougeunasi deli gigilesi avai tuta bigisaisi Yerusalem deli wowala eikaupuwopu.
E ililivalasi kawasi,
“Mwada mavilouwenala viloumatabwaila ke?
Deli mina watanawa eiyakawolaisi ke?”
- 16 Komwaidosi kam tilaula ikatudeuwaimsi e deli si gibuluwa igigisaimsi wala.
Matausina ikapinumsi kasi gabula deli ikav-itauwaisi kudusi
ilulukwaisi kawasi, “Bogwa takatudidaimisi!
Tapupuyaisi wala lagaila bogwa tatomgwagasi!”

- 17 E avaka Guyau eininamsi bivagi bogwa leivagi makawala.
matauna leikatudoumwaimasi gala wala deli la nokapisi,
makawala goli bogwa eilukwaibogwaimasi.
Ivigaki kama tilaulasi bitomgwagasi
deli goli bimwasawasi paila bogwa kama-masi.
- 18 O Yerusalem, ibodi wala kam kwali bidousi baisa Guyau!
E yumyam deli bugibogi ibodi mitilagim bititayelu wala
makawala sopi wa waya;
ibodi bukusomata valam deli goli ninamwau!
- 19 Bogi kwaitala kwaitala ibodi bukusivavila simalaula
e bukudoudou baisa Guyau;
kulupisau m nanamsa komwaidona
e bukukwayubabai baisa matauna kidamwa binokapisi litumwa -
ka, gugwadi molusaula wala eikikimati ambaisa ambaisa okatugulugwelu keda!
- 20 Ka, Guyau! Avaka paila lokuyokili mitamaisi.
Nunumoya bogwa eikamkomasi litusia tatousi!
Tolula deli tovitoubobuta ikikatumataisi wala olumoulela Bwala Kwebumaboma goli!

- 21 Tubovau deli tommoya makawala goli, ikikaligasi wala olopolo valu.
 Tubovau tauwau deli vivila, tilaula ikatumataisi metoya osi kema.
 Yam makwaina m gibuluwa leikaloubusi e yoku kukwatudoum matausina gala deli m nokapisi.
- 22 E kudou agu tilaula imaisi gulinidesi imwalaisi kalagila kabilia e ivaulaigusi ivapataigusi.
 E gala availa ibodi bisakaula wa yam makwaina lokugibuluwa.
 Ikatumataisi litugwa, matausina lavitubwi deli layebwaili.

3

Mipuki, ninavila, pikwaku

- 1 Ka, yeigu taitala matausina anikoli kala mmayuyu Yaubada la mipuki.
- 2 Matauna ibokavilaigu ilauwaigu ambaisa saina dubilikitakita.
- 3 Matauna inokuyuwi agu lewa gala deli la nokapisi.
- 4 Agu lewa ikikapogegasi wala deli buyavila, tuvaila totuwanegu bogwa eikatuwoli.
- 5 Matauna bogwa eiyokikilaigu okabommayuyu sainela wa bwala katupipi.
- 6 Matauna bogwa eikatuvisuyaigu asisu odudubalela kaliga.

- 7 Matauna iyuwolaigu metoya yuwoyoula tanumnumta.
Bogwa eikatupipaigu, e gala gagabila basakaula,
ulo pikwaku bogwa leiwokuva.
- 8 Deli kaigagu walakaiwa adou paila pilasi,
mitaga Yaubada ipaiki gala wala magila binakaigali ulo dou.
- 9 Tutala baliloula deli wala ulo silubeibeu;
e ambaisa ambaisa batovila dakwa wala ititobodi matagu.
- 10 Matauna itutulaigu makawala natana beya,
e iyuwaitaula imakaiagu makawala natana laiyni.
- 11 Ibokavilaigu asilavi keda e ikalipoiyailagu olawodila,
itagigaiyaigu wala iligaimwaigu.
- 12 Matauna ikatuvakavi la kaiyala e ivigakaigu la kopwesiga.
- 13 Matauna ilavi la kaiyala ima itokamtuya owowogu.
- 14 E yam komwaidona tomota igigilaigusi wala;
e ivigakaigusi si kaboyousokana.
- 15 Matauna ikipwagi wodogu e iligabu sopi yayana ila okaiyogu,
e ivakomataigu metoya kaula yayana deli sopi yayana.
- 16 Matauna isaikikili migigu opwaipwaia deli ikatuuwoli kudugu odakuna.

- 17 E bogwa wala lalumwelavi avaka woulda
kala katumigileu,
vakota, deli goli mwasawa kasi bwaina.
- 18 E ulo momova bogwa eikukupi,
deli ulo pikwaku baisa Guyau bogwa lei-
wokuva.
- 19 E ninamsela agu mmayuyu, deli ulo sigu-
malawa,
kala yayana makawala tuva.
- 20 Aninamsi vavagi makwaisina saina peula
e ulo baloma imama.
- 21 Mitaga aluluwai kwaitala wala vavagi
e ulo pikwaku ikaimilavau wala.
- 22 Ka, Guyau la yebwaili deli la nokapisi
gala bikalituli bisetuwoli wala.
- 23 Kaukwau kwaitala kwaitala bitabubanaisi
wala
makawala goli kalasia biiyuwoula wala.
- 24 E Guyau matauna agu kwaimwaidona,
mapaila ulo pikwaku asaili baisa matauna.
- 25 E Guyau ikabwaili availa availa matausina
idubumaisi matauna.
- 26 Mapaila bwainigaga sainela ibodi bitatu-
lotulasi deli da peulokaisi
bitatutulaisi matauna paila bikatu-
movaidasi.
- 27 Tuvaila bwainigaga sainela kidamwa peu-
loki bikabitutukwaidasi igau otubovau-
dasi.

- 28 Avai tuta bitaboda mmayuyu, ibodi wala bitalamam deli da peuloki.
29 Ibodi bitakatilavaida tomwaidoda, e kaina bitabinivau da pikwaku.
30 Kaina goli biwaidasi kaina bibigigagaidasi, mitaga ibodi wala bitapeuloki.
- 31 Paila Guyau matauna tonokapisi e gala bipakaitulaidasi.
32 Kaina goli biyomwau ninadaisi, mitaga la yebwaili baisa yakidasi kwekani-gaga deli kwaipeula.
33 Matauna gala sitana imwasawa kidamwa biyomwau ninadaisi kaina biyomiyuyaidasi.
- 34 Guyau bogwa leinikoli ninadaisi saina bimwau avai tuta bitasisuaisi okatupipi.
35 Matauna inikoli avai tuta bikaluwouwaisi da wotetilasi eisakaidasi.
36 E avai tuta bikididogaisi karaiwaga du-wosisia otutala yakala, matauna bogwa wala einikoli.
- 37 E tuta komwaidona Guyau nanola wala bitavaddalaisi olopola valu.
38 Baisa makawala vavagi bwaina deli vavagi gaga bisevalekusi wala.
39 Avai tuta bimipukwaidasi paila da mitugagasi, ki, avaka uula bitatakulukulusi?

- 40 Ibodi bitawakolaisi da kedakedasi
komwaidona
e bitaninavilasi baisa Guyau.
- 41 Ibodi bitaulaimwaisi ninadaisi baisa
Guyau wa labuma
e bitanigadasi kawadasi,
- 42 “Mwa Guyau, bogwa lakamitugagasi deli
lakakoulovaimsi,
e yoku gala wala kuligaiwa ma mitugagasi.
- 43 “Yoku kubokavilaimasi e lokukwatu-
mataimasi;
m gibuluwa wala ikatupwani m nokapisi,
44 m gibuluwa makawala lowalowa saina
pilakukubadu
gala gagabila ma nigadasi bikopwali biwoka-
iam.
- 45 Yoku lokuvigaki mina watanawa eivakalu-
wouwaimasi.
- 46 “E komwaidona kama tilaulasi ibigigagaimasi
deli iyosokanaimasi.
- 47 Yakamaisi bogwa lakabudobodasi kabom-
mayuyu deli kabosilagi,
e ma sisuaisi mwau deli kokola.
- 48 Mitilagigu ititayelu makawala sopi wa
waya
paila ulo tomota bogwa eidaminasi.
- 49 “Mitilagigu ititayelu makawala sakala gala
kala kalitutila
50 tatoula wala Guyau bikululukwaidasi
metoya wa labuma e bigisaidasi.
- 51 Nanogu saina kala mmayuyu

paila lagigisi avaka leikikaloubusi baisa nunumoyela valu.

52 “Tilaula iyosaigusi makawala natana mauna eiwai wa sikula e matausina goli gala togia uwosi biyokaimaigusi.

53 Tomomova wala yeigu matausina ilavai-gusi omlopu, e ikatubodaisi wodola mlopu metoya odakuna.

54 Sopi bogwa bikatukuwosaigu, e adoki wala bogwa makateki bakaliga.

55 “Metoya omlopu, adou baisa yoku ulo Guyau, 56 e avai tuta lakayubabai baisa yoku paila bukulagi ulo dou, yoku bogwa lokunakaigali.

57 E bogwa lokumapu ulo dou e lokuluk-waigu taga bakokola.

58 “Guyau, lokuma paila bukukwatusunupu-loiyaigu e bogwa lokukoli ulo momova.

59 Yoku kunikoli sula makwaisina leiuvagaisi baisa yeigu.

Anigada bukupilasaigu otutala yakala.

60 Yoku kunikoli ammakawala agu tilaula eiyogagaigusi deli agu kweiwala eikikeiwalaigusi.

61 “Mwa Guyau yoku bogwa lokunakaigali matausina eibigigagaigusi;

deli bogwa lokunikoli komwaidona si
nanamsa eikikeiwalaigusi.

⁶² Yam komwaidona matausina bililivalai-
gusi wala deli bikikeiwalaigusi.

⁶³ Kaukwau biyosokanaigusi, biyayosasi goli
bibugiki.

⁶⁴ “Mwa Guyau kumipuki matausina paila avaka
bogwa leivagaisi.

⁶⁵ Kubuloti matausina deli kuvigaki si pik-
waku biwokuva.

⁶⁶ Kwatumati matausina e kukwatudoum
wala
bitamwausi metoya ovalu watanawa!”

4

Yerusalem kala gigisa tutala eidadaimi

¹ Ka, ma goulasi kwevivivila, kasi gigisa bogwa
eibwau;
e youdulela Bwala Kwebumaboma eikodidaimisi
imiliaki wala wa keda.

² Tubovau tolesi Saiyoni kavigakaisi ma veiguwa-
toulasi makawala goula,
mitaga tuta baisa bogwa eivigakaisi
makawala avai guguwa gala dimlela.

³ E minana ugiwagi navivila ibodi wala bivinunu
litula,
mitaga ulo tomota leivigakaisi makawala
kasuwari,
minasina bititabasaisi wala litusia.

- 4 Litusia eikikaligasi wala paila kasi molu deli kasi daka;
e gugwadi eininigadasi wala kaula mitaga gala wala availa bisaiki.
- 5 Omitibogwa ulo tomota ikamsi, kalamatabwaila wala,
mitaga lagaila molusaula wala eikikimati olopola valu.
Omitibogwa matausina si kaisisu saina bwainigaga,
mitaga tuta baisa ulo tomota inainevisi avaka bikamsi metoya wowala valu.
- 6 Ka, ulo tomota bogwa eibodasi kasi mipuki saina mwau,
ikalisau mina Sodom kasi mipuki,
makwaina goli leikapusi saina nanakwa metoya oyamala Yaubada.
- 7 Omitibogwa ma gweguyasi dalesi tomatabwaila deli giyoububwaila,
utuutu uwosi, mina papeula e itubuguyausi.
- 8 Mitaga tuta baisa katakainauwaisi availa matausina ikanukwenusi wa keda;
migisi bwauwokuva wala, paila makateki goli leikaligasi.
Uwosi saina kasai makawala kai, kanuvinesi eikapituki ototuwanesi.

- 9 E availa availa matausina eikaligasi okawakali iyubwailasi,
matausinaga makateki eikikaligasi ilumko-
laisi mwau,
molusaula wala ikimati matausina
paila wala gala k'asi bikamovi matausina.
- 10 Mmayuyu makwaina eikaloubusi baisa ulu
tomota
ivigaki kabomwau sainela;
inisia wala kasi tounai isulusi litusia tatousi
ikomasi.
- 11 E Guyau saina igibuluvagasi;
mapaila matauna ivakati kova olopola Saiy-
oni
e ivakamtuntu wala viloumwaidona ikenu.
- 12 Gala wala availa ambaisa,
kaina avai tokaraiwaga metoya avai boda
togilagala,
idubumi paila avai tokabilia gagabila bisuvi
okalapisilela Yerusalem.
- 13 Mitaga bogwa eileiki makawala
paila uula si tovitoubobuta imitugagasi
deli si tolula kasi pakula iyomitulaisi kasi
kaliga matausina tobubwaila.
- 14 Tokaraiwogala iuvabakwalisi wala olopola
valu
makawala matausina tokwau,

uwosi buyaviwokuva wala gala availa bitag-
wala bikabikoni matausina.

15 E tomota ikawotasi kawasi, “Kulosi ambaisa!
Bogwa lokuyogwalaimi! Taga bukuk-
wabikonaigu!”

Mapaila matausina iwowausi wala ilokaiasi
boda ituwoli ituwoli,
mitaga gala wala availa magila bibodi
matausina.

16 E Guyau gala tuvaila ikaiki wowola paila
matausina;

e matoulela wala ibutugigai matausina.

Paila uula matauna gala ikabwaili ma tolu-
lasi deli kama tokugwasi.

17 E kanainevisi pilasi tatoula wala itotilaki nina-
maisi,

mitaga pilasi gala wala bima.

Kapipikwakusi paila pilasi metoya kwaitala
boda ituwoli,

mitaga katulukoyasi wala.

18 E ka tilaula imitukolabusi wala igigisaimasi;
e yakamaisi gala wala kaboloula.

Bogwa eikubu ma nanamsasi

e ma tutasi kala vigimkovila bogwa
eikaloubusi.

19 Matausina saina beigoguna mitasi eibokavi-
laimasi,

ikalisauwaisi mluveka leiyokakaila.

Ikilileuwaimasi wa koya;

ikikanapwalasi oviloupakala e ivapulosaimesi wala iyosaimasi.

- 20 Bogwa leikatupipaisi uulela ma momovasi,
matauna guyau Yaubada leinagi,
matauwena goli lakadubumaisi bikolaimasi
metoya avai tilaula avai tilaula.
- 21 E tomotala Edom deli Usa; kugigigilasi wala,
e kummwasawasi wala, omi tuta bwaina.
Ka makateki wala yokomi deli bukubodasi
mmayuyu;
e bukummosilasi paila bukusilubeibeusi
wala mina mdumwadu yokomi.
- 22 Saiyoni bogwa leimapu la mitugaga;
mapaila Guyau gala tuvaila biyokikilaimasi
metoya okatupipi.
Mitaga yokomi mina Edom, Guyau bogwa
bimipukwaimi;
matauna biyomitali mi mitugaga.

5

Nigadela nokapisi

- 1 Mwa Guyau, kululuwai avaka bogwa
leikaloubusi baisa yakamaisi.
Kugisaimasi, deli kugisi ammakawala eiy-
omsilaimasi.
- 2 Tomitawasi bogwa leiyoulisi komwaidona ma
guguwasi;
e gilagala bogwa eimilivalusi oma valusi.

- ³ E tilaula bogwa leikatumataisi tumamaiasi,
e baisa tuta inumaiasi kwabuya wala lei-
sisuaisi.
- ⁴ Kama sopisi bakamipumapusi wala;
deli ma kaisi bakagigimwalasi wala paila ma
kovasi.
- ⁵ E bogwa lakasomatasi koukeula koni mwau,
makawala ase deli kameli,
mitaga gala wala sitana bitugwalaimasi paila
bakavaiwasisi.
- ⁶ E kamasi avaka bibodi bikamovaimasi
bakalolosi wala Itipita toyo Asiria kanini-
gadasi.
- ⁷ Tubumaiasi omitibogwa imitugagasi e bogwa
leikaligasi,
e tuta baisa yakamaisi kabudobodasi
mmayuyu paila si mitugaga.
- ⁸ Kama tokaraiwagasi tomotamavaka wala,
makawala matausina ula,
e gala wala availa gagabila bikolaimaisi
metoya oyumasi matausina.
- ⁹ Tokatumata idededilasi wala oma kwabilasi;
e avai tuta bakalosi kanainevisi kamasi
kauvisilagaisi wala ma momovasi.
- ¹⁰ Molu wala ivigaki ibulokatuwolaimasi,
uwomaisi kala kuluyuviyavi makawala
kumkumla yuviyavila.

- 11 E odabala Koya Saiyoni matausina iiyosisi ma
kukovasi e imokaiasi;
e valu kwaitala kwaitala olopola Yudia
matausina ikominimanaisi litumaiasi vivila
e imokaiasi.
- 12 Iyosisi kama tokugwasi isipwaisi kaiyasi e
ilasouyasi wa kai;
e gala wala itemmalaisi kama tommoyasi.
- 13 E ikominimanaisi tauwau tubovau bitutusi
witi
makawala ula si paisewa;
e gugwadi tauwau bikikatakewasi kai deli
wala si silubeibeu.
- 14 E matausina tommoya gala wala tuvaila
isisigugulasi okalapisilela valu,
e matausina tubovau gala wala tuvaila iu-
wosibakusi.
- 15 Mwasawa bogwa eitamwau kala pikowau
metoya baisa yakamaisi.
E ninamwau leikaimapu ma kaimwanasi.
- 16 E vavagi makwaisina lakakamnimonaisi gala
wala kwaitala kesa.
Yakamaisi bogwa lakamitugagasi,
mapaila tuta baisa bogwa bakadoumsi.
- 17 Ma nanamsasi wala bogwa eibulokatu-
wolaimasi
e gala gagabila bakagisimlilaisi avai vavagi

- paila mitilagimasi bogwa eivakasau mita-
maisi,
18 paila uula Koya Saiyoni eivilouwokuva deli
eiviloububu,
e ugiwagi bisusupwanasi wala inainevisi
k'asi olopolo mavilouna viloudadaimi.
- 19 Mitaga Guyau, yoku wala Guyau tosivagasi,
e m guyau gala kala kalitutila.
- 20 Mwa Guyau, avaka paila saina tuta kaduwon-
aku lokusilavaimasi?
Ki, avai tuta tuvaila bukululuwaimasi?
- 21 Guyau, kukwaimilivauwaimasi!
Kukwaimilivauwaimasi bakawokaiamsi!
Kukwaimilivau kama katububulasi
makawala omitibogwa.
- 22 E ammakawala lokupakaitulaimasi tuta gala
wala biwokuva kaina?
Ki, m gibuluwa gala isim kala kalitutila?

**Buki Pilabumaboma Kabutubogwa Deli
Kabutuvau
Kilivila: Buki Pilabumaboma Kabutubogwa Deli
Kabutuvau Bible
Buk Baibel long Tokples Kiriwina long Niugini**

Copyright © 1984 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kiriwina (Kilivila)

Contributor: United Bible Societies

PNG Bible Society

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 5 Mar 2022

01ad9694-a6a1-5613-8f0b-40386c9f82d9